

Raadsvergadering d.d. : 19 december 2011

Besluit nummer : RB11.0196

Onderwerp : Referendumverordening gemeente Den Helder 2012

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het initiatiefvoorstel nummer RVO11.0245 van mevrouw C.J. Dol-Cremers van de fractie van GroenLinks van 28 november 2011;

kennis genomen hebbende van de voorbereidende commissievergadering Bestuur en Middelen op 12 december 2011;

overwegende dat het gewenst is regels te stellen voor het houden van raadgevende en raadplegende referenda;

gelet op de artikelen 83 en 147 van de Gemeentewet;

besluit:

vast te stellen de hierna volgende:

Referendumverordening gemeente Den Helder 2012

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. verzoeker: degene die op de dag van het indienen van het inleidende verzoek de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, ingezetene is van Den Helder en niet uitgesloten is van het kiesrecht;
- b. ondertekenaar: degene die op het moment van ondertekening van het inleidende of definitieve verzoek ingezetene van de gemeente is en de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, ingezetene is van Den Helder en niet uitgesloten is van het kiesrecht;
- c. kiesgerechtigde: degene die op de datum waarop het referendum wordt gehouden kiesgerechtigd is;
- d. raadgevend referendum: een volksstemming op initiatief van de bevolking (evt. een of meer verzoekers in) van Den Helder;
- e. raadplegend referendum: een volksstemming op initiatief van de raad.

Artikel 1a Onderwerp van referendum

Onderwerp van een raadplegend of raadgevend referendum kan, onverminderd het in artikel 2 bepaalde, zijn een voorgenomen besluit van de raad.

Artikel 2 Uitzonderingsbepalingen

Een referendum wordt niet gehouden over:

- a. de uitvoering van besluiten van hogere bestuursorganen waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;
- b. gemeentelijke procedures;
- c. de inrichting van de gemeentelijke organisatie als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder c, van de Gemeentewet;
- d. vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening;
- e. gemeentelijke belastingen en tarieven;
- f. geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers dan wel hun nagelaten betrekkingen of hun rechthebbenden;
- g. handelingen en gedragingen van collegeleden, raadsleden of ambtenaren waartegen een klacht kan worden ingediend op grond van de Algemene wet bestuursrecht of een door de raad of het college vastgestelde klachtenregeling;
- h. benoemingen of functioneren van personen;

- i. beschikkingen;
- j. besluiten op grond van een gehouden referendum of in het kader van deze verordening;
- k. besluiten met een spoedeisend karakter;
- l. besluiten over een ingediend burgerinitiatief.

Artikel 3 Duidelijkheid vooraf over uitzonderingsgevallen

In ieder raadsvoorstel wordt aangegeven of het voorgenomen besluit al dan niet onderwerp van een raadgevend referendum kan zijn.

Paragraaf 2 Bijzondere bepalingen over het raadgevend referendum

Artikel 4

1. Een verzoeker kan schriftelijk een inleidend verzoek voor het houden van een raadgevend referendum indienen bij de voorzitter van de raad.
2. Het inleidend verzoek geeft aan om welk te nemen besluit het gaat en wordt ten minste vijf werkdagen vóór de raadsvergadering, waarvoor het besluit dat onderwerp is van het inleidende verzoek is geagendeerd, ingediend.
3. Het inleidend verzoek dient door ten minste honderd ondertekenaars te worden ondersteund.
4. De ondertekenaars geven, op door de gemeente verstrekte lijsten, aan hun:
 - a. naam;
 - b. adres;
 - c. woonplaats;
 - d. geboortedatum;en ondertekenen het inleidend verzoek.
5. Het inleidend verzoek wordt door de voorzitter van de raad aan de in deze verordening bepaalde vereisten getoetst en vervolgens legt de voorzitter zijn bevindingen voor aan de raad.
6. Indien het inleidend verzoek voldoet aan de in deze verordening bepaalde vereisten, besluit de raad in de in het tweede lid bedoelde vergadering de besluitvorming over het voorgenomen besluit met ten minste twee maanden te verdagen, zodat een definitief verzoek tot het houden van een referendum kan worden ingediend.
7. De voorzitter van de raad maakt het besluit inzake het inleidende verzoek zo spoedig mogelijk openbaar op de in de gemeente gebruikelijke wijze.

Artikel 5

1. Binnen zes weken na de dag waarop het besluit bedoeld in artikel 4, zevende lid, is bekend gemaakt wordt door verzoekers een definitief verzoek tot het houden van een raadgevend referendum bij de voorzitter van de raad ingediend.
2. Een definitief verzoek dient ten minste door duizend ondertekenaars te worden ondersteund. De ondertekenaars die het inleidende verzoek hebben ondersteund, worden tevens geacht het definitief verzoek te ondersteunen.
3. Artikel 4, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
4. De daartoe van gemeentewege verstrekte lijsten worden:
 - a. op bij openbare bekendmaking gemaakte plaatsen neergelegd; of
 - b. aan kiesgerechtigden beschikbaar gesteld.
5. Binnen vier weken na de dag van ontvangst van het definitief verzoek wordt het verzoek door de raad in zijn vergadering aan de in deze verordening bepaalde vereisten getoetst.
6. Indien het definitief verzoek voldoet aan de in deze verordening bepaalde vereisten, besluit de raad dat een raadgevend referendum wordt gehouden.
7. De voorzitter van de raad maakt het besluit inzake het houden van een raadgevend referendum zo spoedig mogelijk openbaar op de in de gemeente gebruikelijke wijze.

Paragraaf 3 Bijzondere bepalingen over het raadplegend referendum

Artikel 6 Het raadplegend referendum, initiatief van de raad

1. Eén of meer leden van de raad kunnen een voorstel doen tot het houden van een raadplegend referendum.
2. Het voorstel wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van de raad en bevat een probleemstelling met daarbij een toelichting.
3. De raad toetst het voorstel aan de in artikel 2 gestelde uitzonderingen en besluit aansluitend of een raadplegend referendum kan worden gehouden.
4. De voorzitter van de raad maakt het besluit inzake het houden van een raadplegend referendum zo spoedig mogelijk openbaar op de in de gemeente gebruikelijke wijze.

Paragraaf 4 Aanvullende bepalingen over het raadgevend en raadplegend referendum

Artikel 7 Aanhouden beslissing

1. Indien de raad heeft bepaald dat over een te nemen besluit een raadgevend of raadplegend referendum kan worden gehouden dan wordt het betreffende raadsvoorstel op de gangbare wijze behandeld.
2. De stemming over het door de raad te nemen besluit zoals dat luidt na verwerking van de aanvaarde amendementen, wordt aangehouden tot de eerstvolgende vergadering na de dag waarop de uitslag van het referendum bekend is, tenzij eerder negatief over de ontvankelijkheid van het inleidende of het definitieve verzoek wordt beslist.
3. Indien de eerstvolgende vergadering na de uitslag van het referendum niet binnen vier weken valt, wordt binnen die termijn ten behoeve van de stemming een extra vergadering bijeengeroepen.

Paragraaf 5 Verdere procedure

Artikel 8 Datum referendum

1. De raad stelt de dag vast waarop het referendum wordt gehouden, met dien verstande dat het referendum niet later plaats vindt dan uiterlijk vier maanden na de bekendmaking bedoeld in artikel 5, zevende lid of artikel 6, vierde lid.
2. In het geval de in het eerste lid genoemde termijn van vier maanden afloopt binnen twee maanden voor een algemeen verkiezing kan de termijn worden overschreden opdat de stemmingen kunnen worden gecombineerd.
3. Een referendum vindt niet plaats in de voor de regio aangewezen schoolvakanties voor het basis- en voortgezet onderwijs.
4. Er kunnen meer referenda op dezelfde dag worden gehouden.

Artikel 9 Vraagstelling

1. De raad stelt de vraagstelling en de antwoordcategorieën van het referendum vast. De raad laat zich voor de formulering bijstaan door onafhankelijke, externe deskundigen.
2. Na de vaststelling van de vraagstelling wordt elk raadslid in de gelegenheid gesteld uit te spreken welke binding de uitslag van het referendum voor het raadslid heeft.

Artikel 10 Organisatie en uitvoering

1. De bepalingen van de Kieswet voor wat betreft de raadsverkiezingen zijn zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, tenzij deze verordening anders bepaalt.
2. Een referendum wordt gehouden onder de kiesgerechtigden van het gehele grondgebied van de gemeente Den Helder.
3. De voorzitter van de raad doet openbare kennisgeving van een besluit tot het houden van een referendum.
4. De stukken met betrekking tot de te nemen beslissing liggen voor een ieder ter inzage op door de voorzitter van de raad aan te wijzen plaatsen. In de openbare kennisgeving wordt daarvan mededeling gedaan.

Artikel 11 Oproep

1. Een kiesgerechtigde voor een referendum ontvangt een oproepingskaart waarop de vraagstelling staat vermeld.
2. Aan de kiesgerechtigden voor een referendum wordt in het stemlokaal een afzonderlijk stembiljet voor elk referendum uitgereikt.

Artikel 12 Geldigheid referendum en inhoud uitslag

1. Een referendum is geldig, indien ten minste 30% van de kiesgerechtigden opkomt.
2. De keuzemogelijkheid welke de meeste stemmen heeft gekregen wordt als referendumuitspraak vastgesteld.
3. De raad is niet gebonden aan een referendumuitspraak.

Paragraaf 6 De referendumcommissie

Artikel 13 Samenstelling

1. De raad stelt een onafhankelijke referendumcommissie in en benoemt en ontslaat haar leden.
2. De referendumcommissie bestaat uit vijf leden en kiest uit haar midden een voorzitter.
3. Voor de besluitvorming is een quorum vereist van drie leden. Bij het staken van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.
4. De commissie wordt ondersteund door de griffier of een door de griffier aan te wijzen medewerker van de griffie.
5. De voorzitter en de leden van de commissie kunnen geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan.
6. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Aftredende leden kunnen worden herbenoemd.

7. De leden kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij die aftreden of ontslag hebben genomen blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.

Artikel 14 Taken

1. De commissie heeft tot taak:
 - a. de raad te adviseren over de toepassing van artikel 2;
 - b. de raad een voorstel te doen voor de vraagstelling van een referendum;
 - c. toezicht te houden op de uitvoering van de verordening en de organisatie van het referendum;
 - d. toezicht te houden op de objectiviteit van de door de gemeente te verstrekken voorlichting;
 - e. de raad te adviseren over de verdeling van het subsidieplafond bedoeld in artikel 15, tweede lid;
 - f. de raad te adviseren over de evaluatie van gehouden referenda en van voorstellen en verzoeken die niet tot een referendum hebben geleid.
2. De commissie adviseert voorts gevraagd en ongevraagd over aanpassingen van deze verordening, over de bij referenda en referendumverzoeken te volgen procedure en over alle overige zaken die het referendum betreffen.
3. De adviezen van de commissie zijn openbaar.

Paragraaf 7 Overige bepalingen

Artikel 15 Budget

1. Nadat is besloten tot het houden van een referendum, brengt de raad een bedrag op de begroting voor voorlichting en organisatie.
2. Tevens stelt de raad een subsidieplafond vast voor subsidies aan de verzoekers van het referendum en aan maatschappelijke organisaties voor het organiseren van debat en publiciteit over het onderwerp waarop het referendum betrekking heeft. De raad bepaalt daarbij volgens welke verdeelsleutel het subsidieplafond over de groepen van subsidiegerechtigden wordt verdeeld.

Artikel 16 Evaluatie

1. De raad is belast met de uitvoering van de evaluatie van het referendum.
2. De raad kan het college opdragen de evaluatie uit te voeren.

Slotbepalingen

Artikel 17

Deze verordening treedt een dag na publicatie in werking.

Artikel 18

Deze verordening wordt aangehaald als: Referendumverordening 2012.

Aldus besloten in de raadsvergadering
van 19 december 2011.

voorzitter
Koen Schuiling

griffier
mr. drs. M. Huisman